

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595 Hemsida www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

27.08.2002

Ärendenummer

MPN-01-56

Sökanden

Sjöfartsverket
Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt
Nylandsgatan 14, 20101 Åbo.

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för utläggning av kablar i vattendrag.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden den 17.07.2001 och kompletterats den 10.04.2002.

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser utläggning av en 1 kV:s lågspänningsledning från Hamnö till Sånökubb fyr i Sottunga kommun. Den planerade sjökabeln skall överföra elektricitet till fyren. Sökanden har för avsikt att utlägga sjökabeln snarast möjligt år 2002.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001).

Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt området planläggningssituation

Avtal om nyttjanderätt till sjöområdet där den nya kabeln läggs, har upprättats med Stig Törnroos som företrädare för det samfälliga vattenområdet Rnr 876:1 samt att ett avtal om det strandområde där sjökabeln tas iland har upprättats med Tor Eklund markägare till Rnr 8:29 i Sottunga by.

Platsen för verksamheten och miljöns tillstånd

Berört vattenområde

Fyren har tidigare erhållit elektricitet från en sjökabel som utgick från Ljungö i Sottunga kommun. P.g.a. den befintliga sjökabelns höga ålder och utsatta läge under 9,0 meters farleden har sökanden planerat en ny sjökabel med annan sträckning än den befintliga. Nedläggning kommer att ske från södra spetsen av Hamnö till västra Sånökubbs fyr väster om Hamnö öarna i Sottunga kommun, enligt bilaga 1. Den nya kabeln kommer inte att gå under någon befintlig farled.

Miljöns tillstånd och beskaffenhet

Bottens beskaffenhet vid sträckan för utläggning har inte fastställts genom undersökning. Man kan dock på grund av vattenområdets omedelbara närhet till en 9 meters farled anta att området består av s.k. transportbotten. Då kontinuerlig omrörning och uppslamning av botten troligtvis redan sker kommer utläggningen av sjökabeln inte ha nämnvärd påverkan på bottenfloran och faunan. Då verksamheten främst är till men för bottenflora och fauna genom grumling och påverkan på människan sker endast genom stört fiske, har inte vidlyftigare utredningar om andra miljöaspekter inkluderats i ärendet. Enligt sökanden har inte yrkesfiskarna fångstplatser på kabelområdet eller i dess närhet.

Verksamhetsbeskrivning

Material

Sjökabeln är en s.k. lågspänningsledning som leder 1 kV:s elektricitet. Ledningen är en elaluminiumkabel av typen AXMK 4 x 16 S och är PEX isolerad, dvs. omgärdad av ett hölje av polyetylen plast.

Nedläggning i mark

Sjökabeln kommer endast att tas iland vid ett ställe och där gjutas in i betong. Markägarens tillstånd för detta har inhämtats.

Utläggning av sjökabel

Då sjökabeln lagts på botten lämnas den att slamma igen av vågrörelserna vid sjöbotten för att med tiden täckas av nytt bottensediment.

Upptagning av befintlig sjökabel

En befintlig sjökabel förser idag Sånökubbs fyr med elektricitet från Ljungö. Upptagning av befintlig kabel kan utföras men sökanden anser att det skulle påverka miljön mindre om den lämnades på plats.

Bästa tillgängliga teknik (BAT)

Nedläggning av sjökabel utförs på konventionellt vis med båt/pråm.

Verksamhetens miljöbelastning och begränsning av den

Utsläpp i mark och vatten

Lågspänningsledningen kommer att förbli i det närmaste intakt under användningstiden. Kabeln består av oreaktiv metall som kan återvinnas vid upptagning av kabeln, samt plastmaterial med lång nedbrytningstid som kan smältas ned till ny råvara eller återvinnas som energi vid förbränning.

Buller och skakningar

Kabeln lastas på en båt för att sedan läggas ut genom att passera över sträckans planerade rutt. Verksamhetens störning minimeras genom användande av för ändamålet avsedda redskap, maskiner och båt. På det upplåttna området kommer Sjöfartsverket vid behov att göra service på kabeln för att säkerställa elförsörjningen till fyren och kan då förorsaka begränsat bullrande.

Verksamhetens verkningar på miljön

Verkningar på naturen och naturskyddsvärden

Själva utförandet orsakar en kortvarig grumling vid landfästena och i bottensedimentet. Beroende på botten beskaffenhet, dvs. om det är erosions-, transport- eller ackumulationsbotten, kommer kablarna att sjunka in i sedimentet efter en tid eller förbli ovanpå bottensedimentet p.g.a. bottenströmningen. Effekterna på bottenfaunan från den här typen av störning är ännu inte vetenskapligt helt utredda men de anses som temporära och bör inte ge någon bestående påverkan.

För att man skall minska effekterna på miljön bör verksamheten utföras med beaktande av tidpunkten för utläggandet. Utläggningen bör ske under perioden hösten - våren för att ge minsta möjliga olägenhet för människors rekreativsmöjligheter och fiske på vattenområdet samt för att undvika den viktiga fiskeleksperioden för fiskebeståndet under sommarhalvåret.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll och rapportering

Sjöfartsverket har utfärdat egna allmänna principer vid utläggandet av sjökabel som kan följas.

Åtgärder för förebyggande av olyckor

Verksamheten bör utföras med för ändamålet avsedda redskap, maskiner och fartyg för utläggande av sjökabel så att minsta möjliga intrång och olägenhet för andra allmänna eller privata intressen åstadkoms.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver ej uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 § landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 04.06 – 25.06.2002 på Sottunga kommuns samt Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Det har inte inkommit några yttranden i ärendet.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Sottunga kommun och miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse.

Miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse, inkom 27.06.2002

Ålands landskapsstyrelse erfar att området inte utnyttjas för fiske i någon form samt att området inte utgör någon lek- eller tillväxtplats för fisk. Landskapsstyrelsen anser dock att det strider mot § 8a renhållningslagen att lämna den befintliga kabeln kvar på botten och att den gamla kabeln i möjligaste mån skall återvinnas.

Sottunga kommun, inkom 01.07.2002.

Sottunga kommunstyrelse framför att man inte har något att invända.

Förklaring

Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, inkom 01.08.2002, med förklaring till utlåtandena enligt följande:

Ålands landskapsstyrelse

Till detta utlåtande har Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt inget att anmärka mot landskapsstyrelsens krav. Distriktet är beredd att avlägsna den gamla kabeln.

Sottunga kommun

Detta utlåtande behöver ingen förklaring av Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt då kommunen inte hade några invändningar.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDENS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, med stöd av 2, 11 och 24 § i landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), miljötillstånd att utlägga 1 kV:s lågspänningskabel i havet från Hamnö till Sånökubb fyr i Sottunga kommun, se bifogad karta i bilaga 1.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall efterfölja stadganden i miljöskydds- och miljötillståndslagen och annan berörd lagstiftning samt följande tillståndsvillkor under utläggandet av 1 kV:s lågspänningskabel:

Åtgärdsförpliktelser

1. Sjökabel får inte utläggas under fiskleksperioden mellan 1 april till 30 september.
2. Nedläggnings, upptagnings- och underhållsarbeten får utföras helgfria vardagar mellan klockan 07.00-22.00 samt helgfria lördagar mellan 07.00-20.00. Arbetet får dock pågå endast till 20.00 vardag före helg. Ifall väsentliga underhållsarbeten som kan anses störande skall utföras bör man på förhand anmäla om detta till tillsynsmyndigheten, Ålands landskapsstyrelse. Anmälan skall innehålla tidpunkten

och omfattning av underhållsarbetena.

3. Kabeln skall utmärkas enligt gällande normer för lågspänningsledningar med skyltar/märken åtminstone vid hamnfästena.
4. Utläggningen av kabel får inte ske närmare än 2 meter från yttersta gränsen av fornminnen, såsom fredade vrak. Försiktighet i närområden kring vrak skall iakttas. Ifall osäkerhet om hur man förfar vid kontakt med fornminnen, skall berörd myndighet, museibyran vid Ålands landskapsstyrelse kontaktas.
5. Ifall utläggandet av kabeln avsevärt påverkar sjötrafiken inom området skall det meddelas i lokaltidningarna samt till Ålands trafikavdelning vid Ålands landskapsstyrelse.
6. Arbetena skall utföras med minsta möjliga påverkan på miljön och andra allmänna och enskilda intressen. Alla områden som berörs skall efter bästa möjliga förmåga återställas i ursprungligt skick.
7. Kontinuerligt underhåll av sjökabeln får utföras under förutsättning att man beaktar vattenskyddsaspekter vid arbetets utförande. Arbetet skall ske med minsta möjliga grumling av bottensediment.
8. Befintlig sjökabel, vilken utgår från Ljungö i Sottunga kommun, skall tas upp. Kablarna skall gå till återvinning enligt bästa tillgängliga teknik (BAT) och eventuella landfästen avlägsnas. Allt avfall som uppkommer av företaget skall tas om hand enligt landskapslagen om renhållning (3/1981). Områden som grumlats eller påverkats vid arbetet skall återställas i ursprungligt skick där så är möjligt.

Ansvar för verksamheten

9. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjligen förorsakas av företaget.

Kontroll- och rapporteringsbestämmelser

10. Tillståndsinnehavaren skall meddela innehavare av befintliga korsande kablar, där sådana finns, om denna sjökabels slutliga placering. Kraftledningar eller andra lågspänningsledningar får inte korsas utan respektive innehavares tillstånd.
11. Tillståndsinnehavaren skall skriftligt meddela tillsynsmyndigheten och trafikavdelningen vid Ålands landskapsstyrelse om när och hur utläggandet av sjökabel utförts. Detta skall ske inom 30 dagar efter det att arbetet är slutfört. Till meddelandena skall fogas en koordinatförteckning samt ett sjökort eller översiktskarta där kabelns slutliga position utmärkts.

Nedläggning av verksamheten

12. Tillståndsinnehavaren skall söka tillstånd för avlägsnande av kablarna då verksamheten avvecklas eller väsentligt förändras i enlighet med gällande lagstiftning.

Tillståndets giltighet, verkställande och säkerhet

13. Detta tillstånd är i kraft tillsvidare. Dock så att vattenföretaget såsom utläggningen av sjökabeln skall vara utfört inom högst tre år från att detta beslut vunnit laga kraft. Om särskilda skäl föreligger kan tiden för slutförandet förlängas på ansökan av tillståndsinnehavaren.

I händelse av att Sjöfartsverket önskar uppta sjökabeln eller upphör att använda lågspänningsledningen skall en ansökan om miljötillstånd tillställas Ålands miljöprövningsnämnd i enlighet med bestämmelserna i miljöskydds- och miljötillståndslagstiftningen.

Beslutsmotivering

Huvudmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner att syftet i 1 kap. 1 § samt förutsättningarna i § 24 miljöskydds- och miljötillståndslagen (MSL) och 4 kap. 1 och 4 § vattenlagen, uppfylls för beviljande av ett miljötillstånd för utläggning av sjökabeln på vattenområdet enligt bilaga 1.

Nämnden finner vidare att sökanden är tillräckligt organiserad för en trovärdig skötsel samt innehar tillräcklig sakkunskap för verksamheten enligt 23 § MSL. Nämnden anser även att vattenlagens bestämmelser uppfylls. Övriga tillämpade lagrum ses under skild rubrik.

Preciserade motiveringar till tillståndsbestämmelserna

Miljöprövningsnämnden gör bedömningen att verksamheten kan tillåtas i den omfattning som specificerats samt begränsats genom de villkor som givits med stöd av 25 och 26 § i MSL, eftersom företaget inte motverkar en uthållig utveckling i de vattenområden som miljötillståndet omfattar. Utläggningen av kabeln bedöms inte heller förorsaka någon olägenhet för människors hälsa eller förorening för miljön om verksamheten utförs med minsta möjliga intrång för andra allmänna och enskilda intressen.

Utförandet av vattenföretaget orsakar visserligen en kortvarig grumling vid landfästena och i botten sedimenten, men sjökablarna kommer troligtvis inte att ge någon långvarig miljöpåverkan av större omfattning. Tillståndsinnehavaren ansvarar över att befintlig kabel inte överges utan avlägsnas och återvinns varvid viss miljöpåverkan kan tillåtas vid upptagningstillfället. Upptagning av sjökabeln kommer temporärt att störa bottenfaunan och fiskebeståndet men någon bestående negativ inverkan bedöms inte uppkomma. Tillstånd enligt vattenlagen kan beviljas för utläggning av lågspänningssjökabel och upptagning av befintlig ledning, då nyttan av vattenföretagen klart överstiger skadan.

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 2, 3, 5, 11, 24, 25 och 26 §.
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap. 1 §, 4 kap. 1 och 4 §§, 6 kap. 4 och 5 §§.
LL om Renhållning (3/1981) §§ 8a, 8b och 8c.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 134,55 euro.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Sottunga kommuns och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. Alla kända sakägare delges kännedom om beslutet per brev. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Karta över vattenområdet med sjökabeln utritad.
2. Besvärsanvisning.

Sigurd Lindvall
Ordförande

Erica Sjöström
Miljöhandläggare